

Voorzitter,

In mijn eerste beschouwing bij de kadernota voor Zaltbommel, maar uw laatste vergadering als voorzitter, mag ik u gelijk ook bedanken voor uw inzet voor onze mooie gemeente.

Ruim één jaar na de verkiezingen ligt de eerste kadernota voor ons; een mooi financieel overzicht waarin een aantal belangrijke voorzieningen en projecten aan bod komen waarmee inwoners en instellingen gebaat zullen zijn. D66 wil het college daarvoor nadrukkelijk complimenteren en bedanken!

Jip en Janneke, gecreëerd door onze lokale heldin Fiep Westendorp en toch één van de symbolen van de gemeente Zaltbommel, worden gekenmerkt door pure eenvoud en zonder kleur, maar blijven in die hele basale vorm al bijna 70 jaar talloze kinderen ver buiten Zaltbommel aanspreken.

De vertrouwde tweedimensionale silhouet-kleuters, kwamen in hun avonturen in een steeds gedetailleerdere, drukker en kleurrijker decor te leven. Maar ze behielden hun eenvoud, hun karakter en vorm zonder aan waarde voor onze kinderen in te boeten. Is dit niet óók de uitdaging waar wij in onze tijd voor staan? Onze maatschappij, ons stadsbeeld en de dorpskernen daarbuiten worden steeds multi-cultureler, kleurrijker en óók drukker, maar de kunst is om telkens terug te kunnen keren naar de basis, en eenvoud zoals Jip en Janneke al generaties lang door een telkens veranderende maatschappij wandelen.

### **Kleurrijk palet**

Zoals gezegd We leven in een kleurrijke gemeenten met verschillende nationaliteiten en geloofsovertuigingen. Onze afkomst, nationaliteit en ervaringen maken ons tot wie wij zijn en iedereen moet hierin dezelfde kansen krijgen om zichzelf te kunnen ontwikkelen. In het bestuursakkoord van vorig jaar werd gesproken over zelfredzaamheid, armoede bestrijding en het belang van deelname aan het arbeidsproces.

De laaggeletterdheid in Zaltbommel is hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit beperkt de zelfredzaamheid van onze inwoners en draagt bij aan een hogere drempel om deze doelen te bereiken. D66 is dan ook zeer tevreden met het voorstel om een leerhuismedewerker aan te stellen om deze laaggeletterdheid aan te pakken.

### **Verbinding**

Wij zijn tevens verheugd te lezen dat de veerverbinding Loevestein Zaltbommel ook dit jaar weer zal worden aangeboden aan toeristen en onze inwoners. Dit past in de door D66 bepleitte verbinding van twee hoofdpijlers in ons gebied. Nu deze lijn er ligt verzoekt D66 de wethouder nogmaals om ook goed te kijken naar de verbinding tussen de binnen- en buitenstad. Een logistieke, planologische en culturele schakel. Maar óók een verbinding tussen de geschiedenis en cultuur van de gemeente Zaltbommel met het heden. Een heden waarin ondanks uitbreiding en modernisering nog steeds plaats is voor eenvoud en rust. Waar Jip en Janneke op de Waalkade in een culturele driehoek met het stadskasteel de Buitenstad kunnen gaan verbinden met mogelijk ruimte voor het Fiep paviljoen wat vanuit een vorig voorstel helaas niet haalbaar bleek. We dienen gezamenlijk met de SP een motie in zodat we zicht houden op het verloop van het project ter nagedachtenis aan Fiep.

Zoals gezegd; Het gaat de gemeente Zaltbommel financieel goed en we mogen tevreden zijn over tal van mogelijke investeringen. Echter de andere meer immateriële kant mogen wij niet vergeten. In sociaal-maatschappelijk opzicht is er namelijk nog steeds reden om ons zorgen te maken.

### **Gezamenlijke verantwoordelijkheid**

Anders dan in de verhalen van onze jeugdvrienden Jip en Janneke staat onze jeugd al op steeds jongere leeftijd voor moeilijke keuzes en soms complexe problemen. Onze jeugd is de toekomst en met zijn allen dragen wij de verantwoordelijkheid voor hoe de jeugd van onze kinderen zal verlopen.

De wethouder sprak een aantal weken terug terecht over meer aandacht voor preventie; Echter sinds de overheveling van de jeugdzorg vanuit het Rijk naar de gemeentes, nu ruim 4 jaar geleden is er nog weinig uniformiteit en te weinig samenwerking tussen de omliggende regio's .

Zo is Zaltbommel mbt jeugd -ggz en gedwongen kaders afhankelijk van zowel Gelderland als Brabant. Veilig-thuis, Jeugdbescherming en pleegzorgvoorzieningen halen wij uit Gelderland. Voor psychiatrische zorg voor onze kinderen rijden we naar Vught.

De vele partners waarmee we samenwerken, de vele belangen, de tekorten aan bedden en bekwame hulpverleners, en de toename aan wachtlijsten bij onze zorgaanbieders zijn van grote invloed op onze inwoners. Het zijn aspecten waar we niet alleen afhankelijk van zijn, maar ook nauwelijks zicht op hebben.

Hoe gaat de wethouder er voor zorgen dat onze jeugd de juiste passende en spoedige hulp krijgt die ze nodig heeft als er zoveel ketenpartners en regionale verschillen zijn om rekening mee te houden? Kan de wethouder daar inzicht in geven?

De kosten van de Jeugd -GGZ zouden omlaag moeten. D66 denkt dat het mogelijk is kosten te verminderen, en de kwaliteit van jeugdzorg te verbeteren ondanks de eerder genoemde tekorten en wachttijden. Veel hangt af van de wijze waarop efficiënt wordt omgegaan met de reeds aanwezige expertise , het zorgvuldig verwijzen en gebruik maken van reeds bestaande zorgstructuren. D66 nodigt de wethouder uit hier samen eens over te brainstormen.

Ook zullen wij een motie, samen opgesteld met het CDA indienen, met het verzoek aan het college om een uitgebreid overzicht te maken van alle onderwerpen en thema's die het sociaal domein behelst. Wij als Raadsleden krijgen vele verschillende nota's, documenten en beleidsstukken te zien en een soort recepten boek waarin beleid, visie , kosten worden omschreven zou wat ons betreft geen overbodige luxe zijn.

**En nu:**

**“Let's talk about seks”.**

Zonder zelfs de zwarte gezichtjes van Jip en Janneke te laten blozen of de raadsleden met rode oortjes hier achter te laten is het een serieus onderwerp binnen opnieuw het thema preventie;

Een tijd terug is er gesproken over educatie over lachgas. Alle partijen waren het er over eens; handhaven kan (nog )niet, maar voorlichten wel. Gelukkig wordt onze jeugd in Zaltbommel inmiddels voorgelicht over het gebruik van lachgas, en ook over misbruik, van drank en drugs en de gevolgen hiervan. Wat wij missen in het preventieve stuk en waar we eveneens zorg signalen over hebben ontvangen is de educatie over seksueel geweld. Het beleid rondom bijvoorbeeld ongewenste

aanrakingen en gedrag of seksting onder de jongeren zonder enige besef van de mogelijke consequentie voor de nabije of verre toekomst en hoe dicht ze bij een strafbaar feit kunnen staan , is nog onvoldoende helder.

### **Democratisch verbindend**

Ik zou graag willen afsluiten met ons zelf als Raad. In de afgelopen periode is duidelijk geworden dat wij als Raad in staat zijn om elkaar op cruciale momenten te vinden.

Iedere fractie, ieder raadslid werkt vanuit dezelfde intenties: onze gemeente elke dag stap voor stap een beetje mooier en beter maken. De weg er naar toe kan verschillen, maar ik ben ervan overtuigd dat iedereen, die hier aanwezig is, vanuit zijn beste vermogen handelt. We spreken met dezelfde woorden, maar verstaan elkaar soms niet goed. Hierin is Zaltbommel niet uniek.

Laten we niet alleen verbinden in onze maatschappij. Maar laten we dit onderling als raadsleden juist óók doen. Laten we de verantwoordelijkheid nemen, in belang van de burgers ,die ons gekozen hebben, om de verbinding met elkaar te blijven maken als het gaat om belangrijke dossiers. Natuurlijk; het debat moet gevoerd worden (wellicht wat forser dan we gewend zijn) en partij-standpunten moeten worden benadrukt; dit is immers de kracht van onze democratie. Maar ondanks verschillende politieke kleuring moet ,volgens D66, **gezamenlijkheid** haalbaar blijven.

Wij wensen het college samen met de organisatie veel succes met het opstellen van de begroting. Schroom niet om vooraf keuzes voor te leggen aan de Raad. Het is uiteindelijk een opgave aan ons allemaal.

Samen moeten we het kleuren tot een mooi palet. Een palet rondom een mooie en duurzame, maar ook een financieel gezonde gemeente, die bruist, die aantrekkelijk is om in te wonen en die uitnodigt om te bezoeken. Zoals onze helden Jip en Janneke ondanks hun kleurloze silhouet overeind blijven in hun kleurrijke, bruisende omgeving.

Dank u wel.

--